

Grundnotat

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: ”Flere internationale midler til klimafinansiering: Et europæisk koncept for en aftale i København”

KOM (2009) 475 af 10. september 2009.

Nyt notat

1. Resumé

Kommissionens meddelelse af 10. september 2009 om klimafinansiering lægger op til diskussion af en række spørgsmål angående klimafinansiering. I meddelelsen estimeres det samlede behov for finansiering af klimatiltag i udviklingslandene til at stige gradvist til 100 mia. euro i 2020. Heraf lægges op til at udviklingslandene selv dækker ca. 20-40 pct. karbonmarkedet, ca. 40 pct. og international offentlig finansiering, særligt fra de industrialiserede lande, resten. Den internationale skibs- og luftfart kan også tænkes at bidrage til finansiering. EU og Danmarks andel af disse udgifter vil i høj grad afhænge af hvilken fordelingsnøgle der anvendes. Benyttes en nøgle fortrinsvis baseret på BNP, vil EU og Danmark skulle bidrage med en stor andel i forhold til hvis der anvendes en nøgle fortrinsvis baseret på landenes drivhusgasudledninger. Derudover diskuteres også hvorledes midlerne bør anvendes og kanaliseres, og hvorledes karbonmarkedet bør reformeres.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har den 10. september 2009 udsendt meddelelsen ”Stepping up international climate finance: A European blueprint for the Copenhagen deal”. Det Europæiske Råd konkluderede i marts 2009, at EU skulle fastlægge sin position på spørgsmålet om finansiering indenfor en global klimaafnate i god tid inden COP 15 i december, og at dette skulle ske på grundlag af konkrete forslag fra Kommissionen. Meddelelsen er således blevet udsendt med henblik på at få fastlagt en fælles EU holdning til klimafinansieringsspørgsmålet gennem vedtagelse af rådskonklusioner herom på ECOFIN den 20. oktober, miljørådsmødet den 21. oktober og Det Europæiske Råd (DER) den 29.-30. oktober.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Meddelelsen indeholder udspil på en række områder indenfor klimafinansieringsproblematikken, særligt finansieringskilderne, en retfærdig fordeling af bidragene til finansieringen og hvorledes anvendelsen af finansieringen skal organiseres. Det bliver understreget, at meddelelsens indhold ikke udgør EU-positioner, men er et udspil til diskussion på Rådsmøderne i oktober. Et

arbejdsdokument, der specificerer flere af Kommissionens forslag og beregninger, er bilagt meddelelsen.

Kommissionen estimerer, at behovet for finansiering af mitigation og tilpasning i udviklingslandene vil stige gradvist til omkring 100 milliarder euro årligt i 2020. National offentlig og privat finansiering i ulandene vil ifølge Kommissionen dække 20-40 pct. af disse udgifter, karbonmarkedet ca. 40 pct., og de resterende 20-40 pct., svarende til ca. 22-50 milliarder euro i 2020, vil skulle dækkes af international offentlig finansiering. Herudover kan der genereres finansiering ved at pålægge den internationale luft- og skibsfart en CO₂-afgift eller et krav om at købe kvoter svarende til deres udledninger. Denne finansiering vil reelt blive fordelt mellem industrialiserede lande og udviklingslande.

Kommissionen foreslår, at denne offentlige finansiering spredes ud på samtlige lande (med undtagelse af de mindst udviklede) på baggrund af niveauet for deres drivhusgasudledninger og/eller bruttonationalprodukt. Landenes bidrag vil variere afhængigt af, hvorledes man vægter de to faktorer (BNP og drivhusgasudledninger). Således vil EU skulle bidrage med ca. 30 pct af den internationale offentlige finansiering hvis fordelingen af bidrag udelukkende baseres på BNP, men kun ca. 10 pct. hvis fordelingen udelukkende baseres på drivhusgasudledninger. Afhængigt af størrelsen på den samlede internationale offentlige finansiering, estimerer Kommissionen at EU vil skulle bidrage med mellem 2 og 15 milliarder euro (svarende til ca. 15-110 milliarder kr.) i 2020. EU's bidrag vil kunne komme fra EU-budgettet (hvilket Kommissionen foretrækker), en separat EU Klimafond udenfor EU-budget eller direkte bidrag fra medlemsstaterne, eller en kombination af disse.

Kommissionen ønsker en fast track finansiering årligt på 5 -7 mia Euro i 2010 – 2012, hvoraf EU finansiere mellem 0,5 – 2,1 mia Euro årligt. Midlerne skal finansiere kapacitetsopbygning, teknologi forskning og udvikling, planlægning og implementering af reduktion og tilpansningsaktiviteter. Kommissionen ønsker et decentraliseret system som kanaliserer international offentlig finansiering gennem multilaterale institutioner (både udenfor og indenfor FN-systemet) og bilateralt, uden dog at ekskludere muligheden for at oprette en ny fond. Både den internationale offentlige finansiering og finansiering gennem det internationale karbonmarked bør ifølge meddelelsen registreres centralt under FN.

Udover spørgsmålene om størrelsesordenen og fordelingen af finansieringen, beskæftiger meddelelsen sig også med karbonmarkedets rolle, herunder særligt behovet for at reformere CDM-mekanismen, og fokusere den eksisterende CDM på mindst udviklede lande. For avancerede udviklingslande og konkurrencedygtige sektorer bør CDM udfases efter 2012 til fordel for sektorbaserede kreditmekanismer og senere introduktion af sektorbaserede kvotehandelssystemer. Udviklingslandenes egenindsats vil blive fastlagt indenfor rammerne af de "low carbon growth plans" alle lande, undtagen de mindst udviklede, skal udarbejde. Finansieringsstrømme gennem carbon markedet tælles som distinkte finansielle flows.

I forhold til balancen mellem udbud og efterspørgsel peges på tre områder, der er afgørende for at sikre et effektivt carbon marked: ambitiøse reduktionsmål for ilandene, håndtering af AAU overskuddet fra første forpligtigelsesperiode, og ambitiøse startniveauer for fremtidige reduktionsforpligtigelser.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Punktet har ingen umiddelbar retsvirkning i forhold til dansk lov.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Statsfinansielle konsekvenser

De statsfinansielle konsekvenser for Danmark af forslagene i meddelelsen vil være betydelige, men også i høj grad afhænge af det samlede niveau for finansieringen og hvilken fordelingsnøgle der vil blive anvendt. Anvendes en rent BNP-baseret nøgle, vil det danske bidrag sandsynligvis blive i størrelsesordenen 1-2 mia. kr. i 2020. Anvendes en rent udledningsbaseret nøgle, vil det danske bidrag blive betydeligt lavere, sandsynligvis i størrelsesordenen 250-650 mio. kr. i 2020. I årene op til 2020 vil det samlede finansieringsniveau og dermed også det danske bidrag være lavere.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

De direkte offentlige overførsler samt overførslerne via karbonmarkedet vil indebære øgede udgifter for Danmark. Det er dog almindeligt accepteret, at omkostningerne på kort sigt ved at sætte ind overfor klimaforandringerne vil mere end opvejes af sparede omkostninger som følge af væsentlige klimaforandringer på langt sigt. En effektiv reduktion af det globale forbrug af fossile brændstoffer vil afdæmpe stigningen i verdensmarkedspriserne på energi og øge forsyningssikkerheden.

Miljømæssige konsekvenser

Forslagene i meddelelsen vil have betydelige positive konsekvenser for miljøet, da et velfungerende system for finansiering af klimatiltag i udviklingslandene må betragtes som en forudsætning for at holde den globale opvarmning på under 2 grader.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark byder Kommissionens udspil velkomment. Det er væsentligt, at EU i oktober kan komme med et konkret og ambitiøst udspil der adresserer en række af spørgsmålene i meddelelsen, herunder spørgsmålene om principperne for fordelingen af landenes bidrag til finansiering, EU's eget bidrag, reform af CDM-mekanismen og hvorledes midlerne bør anvendes for at sikre den maksimale effekt.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man må forvente betydelige diskussioner mellem medlemsstaterne, særligt angående størrelsesordenen af den samlede klimafinansiering og EU og de enkelte medlemsstaters bidrag.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.